

Силабус навчальної дисципліни
Лінгвокогнітивний аналіз тексту (англійська мова)

ВИКЛАДАЧ

Кучер Василь Васильович

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: kuchervv2016@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/vasyl.kucher.9>

Загальна інформація про курс:

Анотація до курсу: навчальна дисципліна «Лінгвокогнітивний аналіз тексту (англійська мова)» є однією з вибіркових дисциплін за спеціальностями 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), 014 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) за освітньо-професійними програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)», «Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)», яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Підсумковий контроль – залік.

Консультації по курсу відбуваються щосереди, 15.00 –17.00 год. (ауд. 56)

Обсяг курсу – 4 кредити ECTS/ 120 год.: 36 год. аудиторних занять та 84 год. самостійної роботи.

Мета та цілі курсу

Мета курсу полягає в опануванні студентами як традиційних, так і новітніх теоретичних і практичних проблем лінгвокогнітивного аналізу тексту з точки зору наукових досягнень сучасного вітчизняного і зарубіжного мовознавства та формування у майбутніх педагогів основ наукового мислення із перспективою використання матеріалів курсу в практиці викладання німецької мови в освітніх закладах різного типу.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів із понятійним апаратом когнітивної лінгвістики, проблемами та концепціями, наявними у працях видатних вітчизняних та зарубіжних лінгвістів;
- навчити студентів здійснювати комплексний лінгвокогнітивний аналіз текстів різних стилів;
- формування умінь проникнути в художню тканину твору, осмислити естетичну цінність прочитаного, дати науково-обґрунтовану інтерпретацію художнього тексту.

Курс «Лінгвокогнітивний аналіз тексту» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

ПК Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

1. Загальні

ЗК 4. *Здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн; поцінування й повага до кроскультурного соціуму; здатність працювати в міжнародному інформаційному контенті.*

ЗК 7. *Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.*

ЗК 11. *Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі). Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників освітнього процесу.*

2. Фахові

СК2. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення комунікації англійською мовою у професійній сфері.

СК 4. Знання сучасних методологічних засад предметної спеціалізації.

СК 7. Здатність продовжувати навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні, ефективно застосовувати комунікативні технології в спілкуванні з різними суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси та потреби інших.

СК 10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК 15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови

(лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти) на рівні C1, бути здатним вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 10. Демонструвати детальні знання спеціально вибраної галузі (відповідно до обраної спеціальності та спеціалізації) шляхом говоріння, читання, вивчення та звітування про зміст важливих праць на обрану тематику.

ПРН 16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН 20. Виявляти знання про іноземну мову та зарубіжну літературу в контексті глобалізаційних процесів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни за темами:

Тема 1. Лінгвістика тексту як наука і навчальна дисципліна. Проблема об'єкта лінгвістичної теорії тексту: мовлення; текст; комунікація; дискурс. Етапи становлення лінгвістики тексту як самостійної мовознавчої дисципліни: структурно-граматичний етап; становлення семантичного напрямку; комунікативно-прагматичний, семіотичний та когнітивний напрями. Аспекти вивчення тексту в сучасній лінгвістиці: гносеологічний; психологічний; прагматичний; лінгвістичний.

Тема 2. Поняття дискурсу в сучасній лінгвістиці. Дискурс як соціолінгвістична категорія. Екстралінгвальні та лінгвальні параметри дискурсу: комунікативно-прагматична характеристика дискурсу; функціонально-стильова характеристика дискурсу. Текст як елементарна одиниця дискурсу. Диференційні ознаки тексту. Загальна характеристика основних лінгвістичних категорій тексту як одиниці дискурсу.

Тема 3. Лінгвістичні класифікації текстів. Основні текстові категорії: закономірності вияву. Типологія текстів. Критерії класифікації текстів: 1) розчленованість/нерозчленованість тексту; однорідність/ неоднорідність; спосіб викладу (описовий, розповідний, роздуми); 2) послідовність викладу; композиція (вступ – розгортання теми – завершення); незалежний текст (наявність посилань та ін. авторів); використання лексичних засобів зв'язку; 3) характер зв'язку (контактний чи дистантний); розвиток теми (послідовний чи непослідовний); засоби зв'язку (лексико-граматичні, синтаксичні, тематичні); засоби вираження модальності; структура тексту; 4) залежно від сфери комунікації: наукові, ділові, публіцистичні, побутові тощо; 5) залежно від кількості отримувачів повідомлення: індивідуальні й масові тексти; 6) залежно від форми комунікації: монологи, діалоги, полілоги; 7) з погляду відношення відправника повідомлення: нейтральні та емоційні; 8) з погляду відношення отримувача повідомлення: інформативні, спонукальні тощо. 2. Загальні ознаки різних типів текстів: структурна єдність змісту, форми і засобів вираження у текстах; цілісність, завершеність, зв'язність різних типів текстів; образ автора; композиція; поняття про глибинний зміст тексту.

Тема 4. Композиція тексту. Поняття композиції тексту та її рівні. Специфіка змістової композиції. Особливості лінгвальної композиції. Формальна композиція тексту. Членування тексту: об'ємно-прагматичне членування; контекстно-варіативне членування. Одиниці тексту. Власне текстові категорії: семантичні категорії; граматичні категорії. Типи засобів зв'язку. Поняття композиції тексту та її рівні. Специфіка змістової композиції.

Тема 5. Композиційно-мовленнєві засоби організації художнього тексту: способи опису сюжетного часу; модальність художнього тексту; тематика; пресупозиція і підтекст; форми викладу художньої інформації.

Тема 6. Особливості лінгвістичного аналізу прозового тексту.

Тема 7. Питання теорії і практики створення тексту. Етапи створення тексту. Принципи і прийоми побудови різних типів текстів. Формування замислу, вступу, основної частини, завершення тексту.

Тема 8. Художні тексти. Основні ознаки художнього тексту: єдність об'єктивного і суб'єктивного у художньому тексті; емоційне спрямування художнього тексту; ідейнообразний зміст твору; образ автора; авторська точка зору; індивідуальний стиль автора; композиційно-мовленнєві засоби організації художнього тексту.

Тема 9. Лінгвістичний аналіз текстів різних типів: а). Методика здійснення лінгвістичного аналізу тексту: основні етапи лінгвістичного аналізу тексту; особливості лінгвістичного аналізу прозового тексту; специфіка лінгвістичного аналізу поетичного тексту. б). Лінгвістичний аналіз текстів різних типів: лінгвістичний аналіз наукових текстів; лінгвістичний аналіз публіцистичних текстів; лінгвістичний аналіз художніх текстів; лінгвістичний аналіз епістолярних текстів.

Формат курсу – лабораторні заняття, індивідуальні та групові консультації

Методи навчання: лекція-діалог проблемний виклад матеріалу, пояснення, метод спостереження й аналізу мовних фактів, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, проблемний виклад матеріалу, пояснення, SOS-метод, використання освітнього навчального середовища «Moodle».

Форми контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання різноманітних завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, представлення відео-презентацій.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): філософія, історія англійської мови, теоретична фонетика англійської мови, практична граматики англійської мови.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації

Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача у визначений розкладом час, або у зручний для себе час з допомогою електронної пошти або соцмережі Facebook. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та обману.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в КОГПА ім. Тараса Шевченка https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-dobrochesnist.pdf, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-zapobihannya-plahiatu.pdf.

Результатом невиконання та/або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до Положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-neformalnu-osvitu.pdf, може бути здійснено зарахування навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів результатів проходження відповідних курсів, тренінгів, вебінарів тощо). Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни.